

МИНИСТЕРСТВО НА ФИНАНСИТЕ
НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ

1000 - София, бул. „Княз Дондуков” № 52

Телефон: (02) 98591, Факс: (02) 9870827

Изх. №

24-34-550

Дата 27.09.2007 г.

ОТНОСНО: писмено запитване, свързано с прилагането ЗДДС (в сила от 01.01.2007 г.)

УВАЖАЕМИ Г-Н ЦЕКОВ,

От запитването е видно, че _____ в ролята си на консолидатор предоставя електронни фактури на доставчици и получатели, които обменят и обработват фактури през интернет. В качеството си на такъв се интересува дали фактурите, които генерира, отговарят на изискванията по ЗДДС и ще могат ли неговите клиенти да ползват право на приспадане на данъчен кредит по получените електронни фактури.

по т. I, II и VI от запитването

Фактурата е данъчен документ и може да се издава ръчно или автоматизирано /чл.112, ал.1 и ал.2 от ЗДДС/.

В чл.114, ал.1 от ЗДДС са регламентирани изискванията към фактурите, които трябва задължително да съдържат следните реквизити:

1. наименование на документа;
2. пореден десетразряден номер, съдържащ само арабски цифри, базиран на една или повече серии в зависимост от отчетните нужди на данъчно задълженото лице, който идентифицира фактурата уникално;
3. дата на издаване;
4. име и адрес на доставчика;
5. идентификационен номер по чл. 94, ал. 2 на доставчика, съответно номера по чл. 84 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс - когато доставчикът е нерегистрирано по този закон лице;
6. име, фамилия и подпис на съставителя;
7. име и адрес на получателя по доставката;

8. идентификационен номер по чл. 94, ал. 2 на получателя, съответно номера по чл. 84 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс - когато получателят е нерегистрирано по този закон лице, идентификационен номер за целите на ДДС - когато получателят е регистриран в друга държава членка, друг номер за идентификация на лицето, когато такъв се изисква съгласно законодателството на държавата, където е установен получателят;

9. количеството и вида на стоката, вида на услугата;

10. датата, на която е възникнало данъчното събитие на доставката, или датата, на която е получено плащането;

11. единичната цена без данъка и данъчната основа на доставката, както и предоставените търговски отстъпки и намаления, ако те не са включени в единичната цена;

12. ставката на данъка, а когато ставката е нулева - основанието за прилагането ѝ, както и основанието за неначисляване на данък;

13. размера на данъка;

14. сумата за плащане, ако тя се различава от сумата на данъчната основа и на данъка;

15. обстоятелствата, които определят стоката като ново превозно средство - при вътреобщностна доставка на нови превозни средства.

Според ал. 2 от същия член, когато лице извършва дистанционна продажба на стоки, регистрирано е за целите на ДДС в друга държава членка и мястото на изпълнение на доставката при условията на дистанционна продажба е на територията на другата държава членка, освен реквизитите по ал. 1 във фактурата се посочват задължително:

1. идентификационният номер на лицето за целите на ДДС, издаден от другата държава членка;

2. ставката на данъка, приложима за доставката в другата държава членка;

3. размерът на данъка, дължим по доставката.

Според чл.114, ал.3 от ЗДДС, когато регистрирано лице - посредник в тристранна операция, документираща извършена доставка на стоки до придобиващия в тристранната операция, като основание за неначисляване на данък във фактурата се посочва "чл. 28с(Е)(3) 77/388/ЕЕС".

* В чл.114, ал.4 от ЗДДС са уредени случаите, когато данъкът е изискуем от получателя - в този случай във фактурата не се посочват размера на данъка и данъчната ставка, а се посочва изрично, че данъкът е изискуем от получателя, както и основанието за това.

Чл.114, ал.5 от ЗДДС урежда валутата, в която да са посочени сумите във фактурата, а именно - в която и да е валута, при условие, че данъчната основа и размерът на данъка се посочат в български лева при спазване изискванията на чл. 26, ал. 6 от ЗДДС.

Чл. 114, ал.6 от ЗДДС дава възможност издадените фактури да бъдат изпращани и по електронен път като се уточнява, че получените фактури по електронен път се приемат, когато получателят е потвърдил получаването им, при условие, че са гарантирани автентичността на произхода и ненарушеността на съдържанието. **Тук следва да се обърне внимание на това, че потвърждаването на получаването не удостоверява съдържанието на електронното изявление, съгласно чл.8, ал.3 от ЗЕДЕП.**

Възможността за използване на фактури в електронен формат е залегнала в чл.218 от Директива 2006/112/ЕС на Съвета от 28.11.2006 относно общата система на ДДС. Чл.232 от Директивата урежда изпращането на фактурите по електронен път като поставя условие за това - фактурите да бъдат приети от получателя, а в чл.233 е заложено условието - автентичността на произхода и целостта на съдържанието на изпратените или предоставени по електронен път фактури при приемането им да бъде гарантирано посредством електронен подпис. Електронният документ и електронният подпис са уредени в Закона за електронния документ и електронния подпис /ЗЕДЕП/.

Според чл.8 от Закона за счетоводството, при съставяне на първичните счетоводни документи чрез технически средства подписите на съставителите могат да се заменят с идентификационни шифри или с електронни подписи по смисъла на ЗЕДЕП. Идентификационните шифри трябва по несъмнен начин да осигуряват възможност за идентифициране на съставителя на първичния счетоводен документ. Съгласно чл.78, ал.8 от ППЗДДС, подписът на съставителя на документа може да се замени с идентификационен шифър по чл. 8 от Закона за счетоводството.

Но за да е налице условието на чл.114, ал.6 от ЗДДС за гарантиране автентичността на произхода и ненарушеността на съдържанието на фактурата, следва да се използва електронен подпис, който според чл.13 от ЗЕДЕП разкрива самоличността и съгласието на автора с електронното изявление и защитава съдържанието на електронното изявление от последващи промени.

Следователно, електронната фактура следва да съдържа всички реквизити по чл.114 от ЗДДС, чл.78 от ППЗДДС и чл.7 от ЗС и да е подписана с електронен подпис по смисъла на ЗЕДЕП на съставителя. Съставителят при издаването на електронен документ е авторът на електронното изявление, т.е. физическото лице, което в изявлението се сочи като негов извършител, а титуляр на електронното изявление е лицето, от името на което е извършено електронното изявление по смисъла на чл.4 от ЗЕДЕП.

Ако са спазени всички изисквания към електронната фактура за получателя по доставка с право на данъчен кредит, визирани в чл.69 от ЗДДС, ще е налице право на приспадане на данъчен кредит по смисъла на чл.71, ал.1 от ЗДДС.

по т. III от запитването

Според чл. 112, ал.1 от ЗДДС, известието/дебитно и кредитно/ е данъчен документ и може да се издава ръчно или автоматизирано. За издаването му в електронен вид важат правилата, посочени за издаването на електронна фактура. Не е предвидено изискване известието да следва реда на издаване на фактурата, т.е. може единият документ да е издаден на хартиен носител, а другият да е в електронен формат.

Редът за издаване и получаване, и реквизитите, които трябва да съдържат дебитните и кредитни известия, е уреден в чл.115 от ЗДДС.

Алинея 1 от същия член урежда в кои случаи се издават известията - при изменение на данъчната основа на доставка или при развалянето на доставка, за която е издадена фактура. В тези случаи, по смисъла на чл.115, ал.2 от ЗДДС, доставчикът е длъжен да издаде известие към фактурата не по-късно от 5 дни от възникване на съответното обстоятелство по ал. 1. Според чл.115, ал.3 от ЗДДС, дебитно известие се издава при увеличение на данъчната основа, а кредитно известие - при намаление на данъчната основа или при разваляне на доставки.

Относно реквизитите на известията в чл.115, ал.4 от ЗДДС е посочено, че освен реквизитите по чл. 114 от ЗДДС, известието към фактурата трябва задължително да съдържа и:

1. номера и датата на фактурата, към която е издадено известието;
2. основанието за издаване на известието.

Според чл.115, ал.5 от ЗДДС, известието се издава най-малко в два екземпляра - за доставчика и за получателя.

В чл.115, ал.6 от ЗДДС се посочва, че при прекратяване или разваляне на договор за лизинг по чл. 6, ал. 2, т. 3 от закона доставчикът издава кредитно известие за разликата между данъчната основа на доставката по чл. 6, ал. 2, т. 3 и сумата, която задържа въз основа на договора, без данъка по този закон.

Редът за съхраняване на данъчните документи е уреден в чл.121 от ЗДДС, според който всяко данъчно задължено лице осигурява съхраняването на данъчните документи, издадени от него или от негово име, както и на всички получени от него данъчни

документи до 5 години след изтичане на давностния срок за погасяване на публичното задължение, което документите удостоверяват.

по т. IV от запитването

1-ви въпрос: Съгласно чл.116 от ЗДДС, поправки и добавки във фактурите и известията към тях не се разрешават. Погрешно съставени или поправени документи се анулират и се издават нови. Чл. 116, ал. 4 от ЗДДС урежда реда за анулиране при отразени документи в отчетните регистри, а именно - когато погрешно съставени документи или поправени документи са отразени в отчетните регистри на доставчика или получателя, за анулирането се съставя и протокол - за всяка от страните, който съдържа:

1. основанието за анулирането;
2. номера и датата на документа, който се анулира;
3. номера и датата на издадения нов документ;
4. подпис на лицата, съставили протокола за всяка от страните.

Според чл.116, ал.5 от ЗДДС, всички екземпляри на анулираните документи се съхраняват при издателя, а отчитането им от доставчика и получателя се извършва по ред, определен с правилника за прилагане на закона.

В конкретния случай, поради особения характер на електронните документи, не е възможно издателят им да е сигурен, че съхранява всички екземпляри от анулираните документи. Смесът на разпоредбата на чл. 116, ал. 5 от ЗДДС е да гарантира, че анулираният документ няма да може да се използва от получателя. В интерес на лицето, издало документа, който се анулира, е да разполага с друг документ /или чрез изрично отделно вписване в протокола по чл.116, ал.4 от ЗДДС/, чрез който по безспорен начин се установява, че получателят е уведомен за извършеното анулиране и се задължава да не съхранява екземпляр от електронния документ.

2-ри въпрос: Протоколът, съгласно чл.112, ал.1 от ЗДДС, е данъчен документ и може да се издава ръчно или автоматизирано. Не е предвидено протоколът да се издава във формат, който следва формата на фактурата или задължително на хартиен носител.

по т. V от запитването

Следва да се има предвид, че съгласно чл.122 от ЗДДС, когато данъчно задължено лице съхранява фактури, издадени или получени от него по електронен път, и мястото на съхранението им е в друга държава членка, лицето е длъжно да осигури електронен достъп до съхраняваните данни на компетентните органи по приходите. Органите по приходите имат право да изтеглят и да ползват така съхраняваните фактури за целите на контрола. В конкретния случай, не издава и няма качеството на получател на фактурите и тази разпоредба няма да е приложима, както и за предоставяне на информация за насрещни проверки. Задължението за предоставяне на информацията е на доставчика и получателя по доставката.

В ЗДДС не е предвидено изискване за съхранение на електронните документи и на хартиен носител.

по т. VII от запитването

От описаният в запитването процес по предоставяне на електронни фактури става видно, че (има качеството на посредник при електронното изявление по смисъла на чл.6 от ЗЕДЕП - по възлагане от титуляра изпраща, получава, записва или съхранява електронно изявление или извършва други услуги, свързани с него. Следователно дружеството няма задължението по чл.121 от ЗДДС да съхранява тези данъчни документи, тъй като те не са издадени от него или от негово име.

по т. VIII от запитването

Признаването на разходи за данъчни цели се извършва при спазване на изискванията за документална обосновааност, регламентирани с разпоредбите на чл.10 от

ЗКПО. Съгласно чл.10, ал.1 от ЗКПО, на счетоводен разход се признава за данъчни цели, когато е документално обоснован чрез първичен счетоводен документ по смисъла на Закона за счетоводството, отразяващ вярно стопанската операция. От своя страна чл.6, ал.2 от ЗСч допуска първичният счетоводен документ да е електронен документ, когато са спазени изискванията на този закон и на ЗЕДЕП. С оглед на тази законова уредба считам, че признаването на разход по стопанска операция, документирана с електронен първичен счетоводен документ е допустимо доколкото същият изпълнява изискванията на ЗСч и ЗЕДЕП и отразява вярно стопанската операция.

**ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА
НАЦИОНАЛНАТА АГЕНЦИЯ ЗА
ПРИХОДИТЕ**

/МАРИЯ МУРГИНА/